

1. PREDGOVOR

Javne nabavke u Evropskoj uniji i Bosni i Hercegovini, odnosno Republici Srpskoj predstavljaju značajno tržište. Prema procjenama Evropske komisije, ukupna vrijednost javnih nabavki na godišnjem nivou u zemljama članicama Evropske unije iznosi 1,5 triliona evra, što predstavlja 16,3 bruto društvenog proizvoda Evropske unije. Učešće javnih nabavki u zemljama u razvoju je još značajnije i kreće se i do 30% bruto domaćeg prizvoda.

Kolika je važnost sistema javnih nabavki vjerovatno je najbolje do sada ukazao podatak da je u prvoj godini primjene zakonskih i podzakonskih propisa (2006. godina) vrijednost javnih nabavki u Bosni i Hercegovini iznosila preko 1,2 milijarde konvertibilnih maraka.

Nakon sprovedenog empirijskog istraživanja, podaci pokazuju da je konkurentna praksa u javnim nabavkama ključ za efikasnu javnu potrošnju. Konkurentni i transparentni postupci nabavke preduzetnicima i javnim institucijama garantuju da nabavljaju proizvode i usluge, kao i javne radove boljeg kvaliteta za nižu cijenu.

Primjena adekvatnih postupaka javnih nabavki i velike kokurencije, kada su u pitanju dodjele javnih ugovora u Evropskoj uniji, te Bosni i Hercegovini, umanjuju cijene za oko 30%. Rezultat toga je da se novac poreskih obveznika efikasnije troši, poboljša ekonomski razvoj, stvaraju novi poslovi a samim time i nova radna mjesta, te bolja kokurentnost.

Otvoreni, nediskriminatorni i transparentni postupci takođe podržavaju pozitivnu konkurentnost među preduzećima i preduzetnicima koji posluju na tržištima javnih nabavki. Samo preduzeća koja se takmiče sa stranim kompanijama jesu u stanju da efikasno i u potpunosti uspješna budu prisutna na stranom tržištu i da se odupru konkurenciji stranih kompanija u svojoj zemlji. Kao važno pitanje nameće se problem donošenja kvalitetnih odluka o postupcima provođenja javnih nabavki.

Pred ugovornim organima se u sve jasnijem svjetlu postavlja jedan od ciljeva kao mogućnost slobodnog kretanja roba i usluga na

ekonomskom prostoru Bosne i Hercegovine, odnosno Republike Srpske i šire.

Pred zemlje, buduće kandidate za ulazak u Evropsku uniju, kao što su Bosna i Hercegovina i ostale zemlje u tranziciji, postavljaju se dva cilja u reformi sistema javnih nabavki i to: **usklađivanje** sa zahtjevima Evropske unije i **efikasnost** sistema javnih nabavki.

Dakle, jedan od ciljeva reforme sistema javnih nabavki je efikasnost i „adekvatna vrijednost za dati novac“, što bi ujedno trebalo da budu i osnovni ciljevi javnih nabavki koji se odvijaju u okviru „komunitarnog prava“ i ekonomske stabilnosti.